

پهيمان زهينه دين
ياريزاني تويي بالهي يانهي سيرواني شاره زوور:

نه كرده وهي پالنه وانیه تی تواناكانی ياريزان ده كوژیت

پاریزگای هه‌له‌بجەیی شەهید ژمارەیه‌ک یاریزانی کۆرۆ کچی بەتوانای تێدا یە له وەرزشە جیاجیاکان کە دواوژێکی گەش و زۆر باش چاوەروانیان دەکات، تێپی بەلەیی کچانی سێروانی شارەزوریش یەکیکە لهو تێپانەیی کە خاوەنی کۆمەڵیک کچە یاریزانی بەتوانان لەسەر ئاستی کوردستان و چاوەروان دەکرێت له داها توودا بتوانن ئەنجامی شایستە بە دەست بهێنن، یەکیک له کچە یاریزانەکانی ئەو تێپەش، پەیمان زەینەدین- ە له دایکبووی سالی ١٩٨٩ی پاریزگای هه‌له‌بجەییو دەرچووی کۆلیژی پەرورده‌ی وەرزشییە و پێشووتریش بۆ هەریەک له یانەکانی هه‌له‌بجەیی شەهید و کۆیە و سێروانی شارەزور یاری کردووه، ئێمەش له نزیکه‌وه چەند پرسیاریکمان ئاراستەیی کرد و ئەویش بەمجۆرە وەلامی پرسیارەکانی گۆفاری گولانی دایه‌وه.

کارزان کانه‌یی

* ناستی یاری تۆپی بالە له کوردستان چۆن دەبینی؟

-ناستی یاری بالە چەند سالیکە له پاشەکشەدایە، ئەم پاشەکشەییەش بەشیکی زۆری دەرکەوتتە ئەستۆی یەکیکێتی تۆپی بالەیی کوردستان، کە چەند سالیکە لەسەر ناستی کوردستان خول نەکراوتەوه، له کاتیکیدا هەندیک له یەکیکێتی وەرزشیەکان خولی خۆیان بەرپۆه دەبەن.

* واتە پێتوایە ئەنجامەدانی پالەوانیەتی دەیتە هۆکار بۆ ئەوی ناستی ئەم یارییە بەرۆ پێش نەچیت؟

- بەلێ، دیارە ئەنجامەدانی خول و پالەوانیەتی کەنالیکە کە یاریزان توانا کانی خۆی و ناستی خۆی تێدا دەبینێتەوه و شەوق و زەوقێکی تر پەیدا دەکات بۆ یارییەکە، ج ئەو خولانە فەرمی بن، یان دۆستانە بن، بەلام نەکردنەوه‌ی پالەوانیەتی توانا کانی یاریزان دەکوژێت و یارییەکەش بەرۆ دواوه دەبات، وەکو کە ئێستا دەبینن.

* پێت باشە چی بکرێت بۆ ئەوی یاری تۆپی بالەیی کچان بەرۆ پێش بچیت؟

-کردنەوه‌ی خول و دایینکردنی پارە بۆ یانەکان ناستی یاری بالەیی کچانی پێش دەخات له شارەکانی کوردستان.

* گرتنی یارییەکانی تۆپی بالە زیاتر له چیدا دەبینی؟

-ئەبوانی یاریگای تاییبەت به یاری بالە ناستەنگی لەبەردەم یاریزانەکاندا دروست کردووه، هەرۆها رنگەنەدانی ماله‌وه به وەرزشی کچ، قەیرانی داراییش گرتنیکی سەرەکییە لەم یارییە.

* له هیچ یانەیک گرتنەستت پێشکەش نەکراوه؟

-سەرەتا له نادێ هه‌له‌بجە گرتنەستت کردووه، بەلام له سالی ٢٠١٦ بۆ یانە کۆیە یاریم کردووه، ئێستاش له یانەیی سێروان شارەزورم.

* بۆ داها تۆی خۆت وەکو کچە یاریزانیکی بەنیازی چیت؟

- بەنیازم پەرە به ناستی خۆم بەدەم بەرۆ باشتر برۆم، بەرۆوامیشم له مەشقکردن و هیوادارم بتوانم خزمەتی یانەکەم و وەرزشی کچان بکەم له هه‌له‌بجە و زیاتر کچ بێنم ئەم بواره، له خودا به زیاد بێت دەفەرەکەمان کچی باشی تێدا یە کە توانای وەرزشیی باشیان هەبە، کۆمەڵگەش له جارێ زیاتر بەرۆپێش چووه.

* له گەڵ ئەوی یانەکان پست به راهێنەر و یاریزانی بیانی بیهستن؟

-بەلێ، چونکە دەیتە هۆی پێشکەوتنی یاری بالە و ناشنابوون به شیوازی یاریکردنی بیانی و خاوەنی ئەزمون و شارەزایی زیاتر دەبین.

* چۆن بوو یانەیی سێروان هه‌له‌بژاردووه؟

-بەهۆی هاوڕێکانمەوه سێروانی شارەزورم هه‌له‌بژارد. هەرچەندە من پێشتر له یانەیی هه‌له‌بجە یاریم کردووه، بەلام نه من، نه هاوڕێکانم ناتوانین له یەک دابەریین، پەيوەندییەکی زۆر پتەومان هەبە. سوپاس بۆ خودا هەندێ یاریزانیان هەبە له یانەکانی تر بانگ کراوه، لەبەر ئێمە نەچووه، ئەوه‌ی وای کردووه‌ی واز له یاریکردن نەهێنین.

* وەکو یاریزانیکی خەونی وەرزشیت چیه‌ی؟

-خەونی من سەرکەوتن و ناویانگە و هیوادارم بێمە باشترین یاریزان. خەونم ئەوبە بێنم کچان به نازادی بێنم هۆله‌کانی وەرزش هیچ خەمیک له دلێان نەبێ، واتە کاتیکی دەچنە خولیکی له کەسوکاریان نەپارێنەوه.

* داواکاری و پێشنیارت بۆ لایەنی بەرپرسی

وەرزشی چیه‌ی؟

-هیوادارم گرتگی بدن به یاری بالە، وەکو چۆن گرتگی دەدرێت به یاری تۆپی پێ به کردنەوه‌ی خولی بەرۆوام، ئەوەندە به تۆپی پێ گرتگی دەدرێت و خول دەکرێتەوه، گرتگییان به یاری بالە بدایە، سەرکەوتنی زیاتر به دەست دەهات.

* بەهێوا ی ئەره نیت هه‌له‌بژاردی کوردستان دابەزرێ و تۆش یەکیک بیت له یاریزانانی هه‌له‌بژاردەکە؟

-هەموو کەسێکی ئارەزووی ئەو دەکات کە بۆ هه‌له‌بژاردی وولاتەکەیی یاری بکات منیش ئارەزوو دەکەم یەکیک بم له یاریزانانی کە یاری بۆ هه‌له‌بژاردی کوردستان بکەم.

* له هه‌له‌بژاردی عێراق داوا کراویت؟

-نەخێر.

* به ج یاریزانیکی جیهانی سەرسامیت؟

-شیلایا یاریزانی هه‌له‌بژاردی بەرازیل

* ئەگەر شتیکیک ماوه له کۆتاییدا؟

-زۆر سوپاس بۆ گۆفاری گولان بۆ بەسەرکردنەوه‌ی یاریزانانی شارەکانی کوردستان، هیوادارم لەم پشستگیرییه بەرۆوام بن، چونکە پێوستییه‌کی زۆر گرتگە.

سىمپىۋنى باسى خەۋنە گەۋرەكەى دەكات

دىگۇ سىمپىۋنى ئەرزەنتىنى و راھىنەرى يانەى ئەتلەتىكۇ مەدرىدى نىسپانى خەۋنى چەند سالى داھاتوى ئاشكرا دەكات .
 لە كۇنگرەيەكى رۇژنامەۋانداۋ دىگۇ سىمپىۋنى راھىنەرى يانەى ئەتلەتىكۇ مەدرىد رايگەياندا لە ئىستادا سۆز و گرېبەست و پەيوەندىيەكى دۇستانەى بەھىز بە يانەى ئەتلەتىكۇ مەدرىد دەپپەستىتەۋە.
 گوتىشى خەۋنى بەردەۋام بوونى پىكەۋەپى لە پىناۋ بەرە پىشچوون لە رىنگاكە ھىشتىۋەتەۋە، كە پىش شەش سال بەر لەئىستا دەستىپىكردوۋە.
 لە كۇتايىشدا رايگەياندا خەۋنى ئەۋەپە لە گەل ئەتلەتىكۇ مەدرىد بەردەۋام بىت تاۋەكو تەۋاۋى ئەۋ ئامانجە بەدى دىنپىت كە نەخشەى بۇ كىشاۋە.

يانەى يۇفانتۇسى ئىتالى گرېبەستىكى گرنكى واژوۋكرد ئەستىزەپەكى ھەلئىزاردەى كچانى ئىتالىاي گواستەۋە .
 پىنگەى يانەى يۇفانتۇس بلاۋىكردوۋە گرېبەستىيان لە گەل مارتىنا رۇزۇچى كچە يارىزانى ھەلئىزاردەى ئىتالىا واژوۋ كردوۋە.
 گرېبەستەكەى رۇزۇچى تەمەن ۲۵ سال لە گەل تىپى كچانى يانەى يۇفانتۇس بۇ ماۋەى دوو سالە و ئىدارەى خانمە پىرەكەش نرخی گواستەۋەى ئەۋ كچە يارىزانەيان لە يانەى برىشباۋە ئاشكرا نەكردوۋە.
 رۇزۇچى و كاتىا كۇبۇلا بەھۇى ئەۋ ئاستە بەرزەى پىشكەشى دەكەن لە ئىستادا بە باشترىن كچە يارىزانى تۇپى پى لەسەر ئاستى ئىتالىا و تەننات ئەۋروپاش دادەنرپن.

ئەستىزەپەكى تۇپى پى كچان
 چوۋە يۇفانتۇس

ياريزانينكى ئەى سى ميلان چوۋە خولى ئىسپانى

يانەى دىپورتىفۇ ئەلافىسى ئىسپانى گرىبەستى لەگەل ياريزانينكى يانەى ميلانى ئىتالى واژوو كىرد . يانەى ئەلافىس بەشىۋەپەكى فەرمى رۇدرىگۇ ئىلى بەرازىلى و بەرگىكارى يانەى ئەى سى ميلانى ئىتالى گواستەۋە، ئەۋەش دۋاى ئەۋە دېت ۋەرزى رابردوو بەشىۋەى خواستىن لە رىزەكانىدا يارىكىرد .

يانەكى ھەرمى باسك بلاۋىكىردوو بە گرىبەستىك، كە ماۋەكەى چۋار سالە رۇدرىگۇ ئىلى بەرگىكارىان كىردووۋتە ياريزانى يانەكەيان .

ئىلى ۋەرزى رابردوو ۱۰ يارى لە خولى ئىسپانىا دا ئەنجامدا و گۇلىكىشى تۆماركىرد، لەيارى كۆتايى جامى شاي ئىسپانىاش بەرامبەر بەرشلۇنە يارىكىرد .

ئىلى لە يانەى گرىمىۋى بەرازىلىبەۋە دەستى بەياريكىردن كىردووۋو دواتر پىش تەمەنى ۱۹ سالى رۋىكىردوۋە يانەى ميلان و بەخواستىش بۇ يانەكانى رىجىنا و فارىزى و ئەفېلىنۇ يارى كىردووۋە .

ياريزانان پشتيوانى له كردنه وهى ئەكادىمىيائى تۆپى پى دەكەن

ئامانجىان پىنگەياندىنى ياريزانانى كوردە

شاخەوان عارف راھىنەرى ئەكادىمىيائى تۆپى پى دىكورد بۇ ئاستى ۱۳بۇ ۱۶سالى لىبارەى كردنە وهى ئەم ئەكادىمىيائى بۇ گولان گوتى: «ئامانجىان پىنگەياندىنى ياريزانانى كوردە، چونكە لى شارى ھولپىر ياريزانانى كوردى بەھرەمەندمان زۇرە، لىم ئەكادىمىيائىش كۆمەلىك ياريزانانى بەھرەمەند لى دەرەھى ھولپىر ھاتوون و چاۋەرۋانى شتى باشىان لى دىكرىت، بە نىيازى ئەۋەشىن لى گەل ھەرىكە لى مامۇستا بىستوون و مامۇستا ئامانج و كاپتىن ھىمىن دىرژە بەم ئەكادىمىيائى بەدىن بۇ پىنگەياندىنى ياريزانانى كوردە، چونكە ئامانەھى تەنىبا بۇ كۆكردنەھى پارە بىت و بان تەنىبا بۇ چەند رۇژرىك بىت.» گوتىشى: «رېككەوتنى من لى گەل ئەم ئەكادىمىيائى ئەۋەھى كە بەردەھى ھەبىت بۇ ئەھى ياريزان لى ئاستى تەمەنى (۸-۱۲) سال ئەگەر مەشق و راھىنانى بەردەھى ھەبىت، تەمەنەكانىيان جىاواز بىكرىتەھە

و خول و پالەۋانپەتپىيان بۇ بىكرىتەھە، بىگومان تا دەگاتە قۇناخى (۱۸-۲۰) سال ياريزاننى تۆكەى لى دوست دەبىت، بۇ ياريزانە تەمەنە ۱۲ سالەكانىش بەسەرەھە ئەگەر كارى بەردەھىمىيان لى گەل بىكرىت، ياريزانانى باشى تىداپە كە دەتوانن سوودى زۇرىان ھەبىت بۇ داھاتوو، نىمەش ئەۋەپەرى تۋانكانمان دەخەبىنەگەر بۇ ئەھى بىتۋانن ياريزانانى بەھرەمەند دوست بىكەن و زۇرتىن سوودىان بە شىۋەى زانستى پى بگەپەنىن.»

دەھىايە كردنەھى ئەم ئەكادىمىيائى زۇر زووتر ئەنجام بەدراپە

ھىمىن مامەند راھىنەرى ئەكادىمىيائى دىكورد لى شارى ھولپىر، سەبارت بە ھەمان پىرس بۇ گولان گوتى: «دەھىايە كردنەھى ئەم ئەكادىمىيائى زۇر زووتر ئەنجام بەدراپە لى شارى ھولپىر و شارەكانى تىرى كوردستان، پىنگەياندىنى ياريزاننىش بۇ راھىنەرىك كارىكى خۇشە، مەنىش دەھەبىت زۇرتىن ياريزانان لىسەر دەستى ئىپە

ياري تۆپى پىچ لە كوردستان پىنگەيەكى بەھيژى جەماورى ھەيە، لە ئىستاندا كوردنەوى ئەكادىمىيا بۆتە دياردە لە شارەكانى كوردستان و لەلايەن يانەكانەورە گرنىگىيى زۆرى پىچ دەدرت، شارى ھەولتەرى پايتەختى كوردستانىش پشكى شىپرى بەركەوتەورە لە كوردنەوى ئەكادىمىياى تۆپى پىچ بۆ ناستەكانى تەمەن و پىشوازى لەو ھەنگاوە دەكەن. ئەكادىمىياى تۆپى پىچى دلكورد ماوى چەند ھەفتەيەكە ئەكادىمىيايەكى تۆپى پىچى كوردتەورە بۆ ناستەكانى تەمەن و رۆژانەش ھەوادارىنكى زۆرى وەرزشى روو لەم ئەكادىمىيا دەكەن و لەسەر يارىگاى يانەى بروسك لە چەنك كاتمىرېنكى جىواز مەشقى خۇيان ئەنجام دەدەن. ئەكادىمىيايەكەش بە شىپوھەكى زانستى مەشق بە يارىزانە بەھرەمەندەكان دەدەن. گۆفارى گولان لە يەكەيەكى مەشقى ئەكادىمىياى دلكورد نامادە بوو، بۆ ئەووى لە تىزكەورە ئاگادارى چۆنەتى مەشقى ئەم ئەكادىمىيايە يىت و دەستەى راھبەران و يارىزانانىش قەسەى دلى خۇيان بۆ گولان كرد.

كارزان كانەبى

دەريچىت لە داھاتوودا، لەم ئەكادىمىيايە سوودىنكى زۆرم لىج بىنەو وەكو يارىزان كە رۆژانە مەشقى بەردەوام دەكەم، لىرە بە شىپوھەكى زۆر زانستى مەشق دەكەين، ھىوادارىشم لە داھاتوودا بىمە ئەستىزەيەكى وەرزشى و يارىزانىنكى گەورە و بتوانم خزمەت بە وەرزشى كوردستان بكەم.

بەھىواى ئەووى ئەكادىمىياى زياتر بگرێتەورە

موھەنەد نزار تەمەنى ۱۳ سالە و ئەویش يارىزانى ئەكادىمىياى دلكوردە و بۆ گولان گوتى: «كوردنەوى ئەم ئەكادىمىيايە گرنىگىيەكى زۆرى ھەيە بۆ ئىمەى يارىزانان، بۆيە ھىوادارىم بەردەوام يىت و سوودى زياترىشى دەيىت بۆ ئىمە، چونكە لىرە بە شىپوھى زانستى فېرى يارى تۆپى پىچ دەيىن، ھىوادارىشم لە داھاتوودا ئەكادىمىياى زياتر بگرێتەورە بۆ ئەووى زۆرتىن يارىزانان دروست يىت لە شارەكانى كوردستان و لە داھاتوشدا پىنوستمان بە يارىزانى دەورە نەيىت.»

وەكو ستافى راھبەنەر بەرھەم بەيىن، چونكە خۆشترىن سات لای ئىمە دروستكردنى يارىزانانە.» لەبارەى سالانى داھاتووش كە شارى ھەولتەرى بچىتە قۆناخىكى باشتر كاپتەن ھىمەن گوتى: «متمانەم بە خۇمان ھەيە كە بتوانىن يارىزانانى بەتوانا بەرھەم بەيىن بۆ شارى ھەولتەرى، داواكارىشم لە شارەكانى دىكەى كوردستان ھەلستەن بە كوردنەوى فېرگەى تۆپى پىچ بۆ ئەووى زۆرتىن يارىزانان لە كوردستان بەرھەم بەيىن بۆ يانەكانى كوردستان و بۆ خۇشمان سوودى لىج بىيىن، دلكورد سوودىنكى زۆرى ھەيە بۆ يارىزانان و ئىمەش وەكو ئەكادىمىيا گرقتىكى ئەوتۇمان نىيە.»

دەھەوت بىمە ئەستىزەيەكى كوردى

ئەلەند ئەبووبەكر تەمەنە ۹ سالەو يارىزانى ئەكادىمىياى دلكوردە، ئەو لە بارەى خەون ناواتەكايەو گوتى: «ھاوو مەتە ئىرە بۆ ئەووى لە بوارى ناستى وەرزشىم پەرە بەتواناكانى خۆم بەدەم و يارىزانىنكى باشم لىج